

ATMINTINĖ DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ GYVENTOJAMS, ADMINISTRATORIAMS

Bendrosios nuostatos

Lietuvos Respublikos gyventojai privalo laikytis priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, vengti veiksnių ir nesudaryti sąlygų gaisrui kilti ar jam išplisti. Kilus gaisrui, imtis priemonių gelbėti žmones, apsaugoti materialines vertybes ir gesinti gaisrą, jeigu tai nesukelia rimto pavojaus jų ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai.¹

Gaisrų prevencijai įgyvendinti įgaliojti valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnai², kurie turi teisę tikrinti, neatsižvelgdami į objektų nuosavybės formas, ar šie atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus. Ar gyvenamosios patalpos atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus, gali būti tikrinamos tik jų savininko (bendraturčio) sutikimu, be jo sutikimo – tik teismo sprendimu (be savininko sutikimo įeiti į gyvenamąją patalpą galima tik tuomet, kai reikia gelbėti žmonių gyvybę, sveikatą ir turtą). Nustačius gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimų bendro naudojimo vietose³, nurodymas dėl objekto priešgaisrinės būklės pagerinimo surašomas bendraturčių susitarimu paskirtam administratoriui, jei tokio nėra, visiems savininkams.

Teritorijos prie daugiabučių gyvenamųjų namų priežiūra⁴

- Iš gyvenamųjų namų teritorijos turi būti reguliariai šalinamos šiukšlės ir kitos degios atliekos. Šiukšlių ir atliekų kontenerius leidžiama statyti ne arčiau kaip 2 m nuo pastatų.
- Privažiavimo keliai ir priėjimai prie statinių, gaisrinių hidrantų turi būti laisvi.
- Laužus kūrenti⁵ leidžiama ne arčiau kaip 30 m nuo pastatų, degių konstrukcijų statinių ir degių medžiagų sandėliavimo vietų. Palikti be priežiūros besikūrenančias laužavietes draudžiama. Smilkstančią ugniavietę būtina užgesinti.

- Kietu kuru kūrenamas šašlykines, kepsnines, rūkyklas, buitines krosneles, lauko židinius, ugniakurus naudoti leidžiama ne arčiau kaip 6 m nuo pastatų.

Daugiabučių gyvenamųjų namų bendro naudojimo vietų gaisrinės saugos reikalavimai

- Bendro naudojimo patalpos turi būti naudojamos pagal paskirtį⁶, gaisrinės saugos priemonės (mechaninės priešdūminio vėdinimo sistemos, vidaus gaisrinis vandentiekis) turi atitikti savybes, užtikrinančias esminį statinio gaisrinės saugos reikalavimą per ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę⁷.

¹Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo 10 straipsnyje nurodytos gyventojų teisės ir pareigos priešgaisrinės saugos srityje.

²Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo 14 straipsnyje apibrėžtos valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų teisės.

³Butų ir kitų patalpų savininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso namo bendro naudojimo patalpos, pagrindinės namo konstrukcijos, bendrojo naudojimo mechaninė, elektros, sanitarinė – techninė ir kitokia įranga.

⁴ Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės nustato bendruosius eksploatuojamų objektų, neatsižvelgiant į jų nuosavybės formas, gaisrinės saugos reikalavimus, kurių privalo laikytis visi Lietuvos Respublikos teritorijoje esantys asmenys.

⁵Aplinkos apsaugos reikalavimai draudžia kūrenti laužus miestuose ir miesteliuose (išskyrus nustatytose vietose).

⁶Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 47 straipsnio 1 dalies 1 punktą.

⁷Gyvenamųjų pastatų gaisrinės saugos taisyklių 9 punktą.

- Kiekviena ne didesnė kaip 500 kv. m gyvenamojo pastato rūšio ar daugiau nei 0,5 m įgilinta cokolinio aukšto ploto dalis (išskyrus slėptuves) privalo turėti ne mažiau kaip dvi angas arba atidaromus langus lauko sienose dūmams išleisti. Laiptinių lauko atitvarinėse konstrukcijose (ne rečiau kaip kas 5 aukštai) taip pat turi būti numatyti atidaromi langai ar stoglangiai dūmams išleisti.⁸

- Kai kabeliai ir vamzdynai kerta statybinės konstrukcijas, angos tarp jų ir konstrukcijų per visą konstrukcijos storį turi būti sandarinamos užpildu, kurio atsparumas ugniai yra ne žemesnis už pačios kertamos statybinės konstrukcijos atsparumą ugniai.

- Priešgaisrinės durys, liukai turi būti techniškai tvarkingi, jų sandarumo tarpikliai nepažeisti, o savaiminio užsidarymo mechanizmai – techniškai tvarkingi ir veikiantys.

- Pastatuose esantys šiukšliavamzdžiai ir jų vožtuvai turi būti sandarūs.

- Evakuacijos keliai, išėjimai, avariniai išėjimai turi būti laisvi, parengti žmonėms evakuoti bet kuriuo paros metu. Siekiant nestabdyti žmonių evakavimo, draudžiama rakinti aukštų holų, bendrojo naudojimo koridorių ir evakuacinių laiptinių, avarinių išėjimų duris, liukus, išskyrus turinčias stacionarius atidarymo iš vidaus įrenginius arba naudojant mygtuką šalia durų (dingus elektros įtampai nurodytais atvejais durys turi būti atrakinamos automatiškai).

- Evakavimo(si) keliuose draudžiama įrengti veidrodžius, durų imitaciją. Taip pat bendrojo naudojimo laiptinėse, koridoriuose, balkonuose, avariniuose išėjimuose draudžiama laikyti degias medžiagas ir daiktus, trukdančius žmonių evakavimuisi gaisro atveju. Turi būti užtikrintas reikalaujamas minimalus norminis evakuacijos kelio plotis⁹. Evakuacijos kelių grindų danga turi būti pritvirtinta.

- Kilus gaisrui, naudoti lifthus, keltuvus žmonėms evakuoti draudžiama, išskyrus atvejus, kai minėti įrenginiai yra pritaikyti žmonėms evakuoti.

- Rūsiuose ir cokoliniuose aukštuose draudžiama laikyti suslėgtųjų dujų balionus (išskyrus dujų balionus su manometrais, kurių rodmenys yra ties „0“ riba), ypač degias, labai degias medžiagas ir preparatus, sprogstamąsias ir kitas pavojingas medžiagas, kurios sprogs ir dega sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita ir degimo metu išskiria nuodingus produktus.

- Iš rūsių langų prieduobių turi būti išvalytos šiukšlės.

- Po laiptais, techninėse nišose ir palėpėse draudžiama laikyti degias medžiagas ir degius skysčius. Bendrojo naudojimo palėpės turi būti užrakintos, o raktai laikomi prieinamoje vietoje, iš kurios juos galima paimti bet kuriuo paros metu.

⁸Gaisrinės saugos pagrindinių reikalavimų 134 punktas.

⁹Naudojant dvivėres evakuacinių išėjimų duris, atidaromos dalies (toliau – varčia) plotis turi būti ne mažesnis kaip 1200 mm. Dvivėrių durų pagrindinės varčios plotis turi būti ne mažesnis kaip 900 mm. Evakuacinių išėjimų iš patalpų tiesiai į lauką, koridorių ar į kitą gretimą patalpą durų varčios plotis turi būti ne mažesnis kaip:

- 0,8 m, kai pro evakuacinio išėjimo duris evakuojasi (yra evakuojama) 15 ir mažiau žmonių;

- 0,9 m, kai pro evakuacinio išėjimo duris evakuojasi (yra evakuojama) nuo 16 iki 50 žmonių;

- 1,2 m, kai pro evakuacinio išėjimo duris evakuojasi (yra evakuojama) 51 ir daugiau žmonių.

Durų varčios pločiui, išskyrus naujai statomų statinių, leidžiama iki 5 proc. paklaida.

- Patalpose, balkonuose, lodžijose, erkeriuose, terasose ir ant pastato stogo draudžiama naudoti kepsnines, šašlykines ir rūkyklas, kurioms naudojamas kietasis kuras, jei kitaip nenumato gamintojo naudojimo instrukcija.

- Rūkyti galima tik tam tikslui skirtose specialiais ženklais pažymėtose vietose, kuriose yra nedegus indas nuorūkoms.¹⁰

Gyvenamųjų patalpų savininkų ir nuomininkų pareigos:

- naudotis tik techniškai tvarkingais elektriniais buitinais, šildymo prietaisais, elektros instaliacija, tinkamai juos eksploatuoti;

- atsargiai elgtis su ugnimi, buitinais dujų prietaisais, buitinės chemijos priemonėmis, laku, dažais ir kitomis medžiagomis (butuose leidžiama laikyti ne daugiau kaip 5 litrus ypač degių, labai degių ir degių skysčių specialiai tam skirtoje taroje);

- nepalikti be priežiūros gaminamo maisto ant viryklių ar krosnelių.

- gyvenamosiose patalpose įrengti autonominius dūmų signalizatorius, išskyrus atvejus, kai gyvenamosiose patalpose įrengta stacionari gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema. Patalpose įrengti autonominiai dūmų signalizatoriai turi būti techniškai tvarkingi ir veikiantys.

Atsakomybė

Už gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimus taikoma administracinė atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 525 straipsnį. Techniškai netvarkingus įrenginius ir (ar) įrangą, galinčią sukelti gaisrą ar sprogimą, uždraudžiama eksploatuoti¹¹, surašant Techniškai netvarkingų įrenginių ir įrangos eksploatavimo uždraudimo protokolą¹².

Dėl valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūno nurodymo nevykdymo ir nustatytų pažeidimų nepašalinimo daugiabučio gyvenamojo namo gyventojui (-ams) arba įgaliotam administratoriui pradedama administracinio nusižengimo teiseną pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 505 straipsnį.

Konsultacija

Konsultacija gaisrinės saugos klausimais teikiama Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Panevėžio priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Zarasų priešgaisrinėje gelbėjimo tarnyboje adresu: K. Donelaičio g. 1, Zarasai, (darbo dienomis nuo 7.30 val. iki 16.30 val., penktadienį iki 15.15 val., pietų pertrauka nuo 11.30 val. iki 12.15 val.), tel. Nr.: (8 385) 37 125; 37 127, arba el. paštu zarasai.pgt@vpgt.lt.

¹⁰ Sprendimus dėl draudimo rūkyti konkrečių daugiabučių namų balkonuose priima savivaldybė ar jos įgaliota institucija, atsizvelgdama į daugiabučio namo gyventojų prašymus.

¹¹ Valstybinės priešgaisrinės priežiūros nuostatų 23 punktą.

¹² Objekto atitikties gaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams patikrinimų atlikimo tvarkos aprašo 92 punktą.